

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 313. Usque Ad Annum 361

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117778

§. 28. Hæresis Arianæ initium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66022)

ges in favorem Christianorum mutatae, Sæculum IV. A. C 321.
 quorum continentia nulla pœna, sed potius præmio digna erat. Alia lege Constantinus supplicium crucis abolet, antea apud Romanos usitatum. Rursus alia lege partibus litigantibus jurisdictionem Magistratum Sæcularium declinare permittit, & Episcoporum sequi iudicium; sententiæ eorum talem auctoritatem attribuit, ac si a se ipso lata fuisset, Magistratibus, & eorum Ministris injungens, ut eas executioni darent. Ita Episcoporum arbitrio, quod jam antea inter Christianos maximi ponderis erat, auctoritatem a lege civili conciliavit. Ibid. c. 8.9. Const. Ap. l. II. c. 46.

§. XXVIII.

Hæresis Arianae Initium.

In hoc rerum statu Ecclesia majus, quam unquam antehac, ab hoste interno subiit periculum, quod eidem Arii Presbyteri Alexandrini hæresis creavit. Is ex Libia oriundus, & aliquamdiu schisma Meletii secutus, eo deinde relicto, S. Petro Episcopo Alexandrino reconciliatus est, qui eum ordinavit Diaconum; sed Ecclesia postmodum ejecit, quod se ob excommunicatos Meletii Sectatores reprehenderet. Cum S. Petrus anno 311. ad recipiendum Martyrii præmium avo-
Sozom. I. c. 15. Sup. l. IX. §. 37. Euf. VII. hist. c. 32.

Hist. Eccles. Tom. III.

G

an-

Sæculum IV. anno vacavit, cui successit Achilles jam
A. C. 321. sub S. Theona Presbyterio functus, &

Gelas. Cyz. scholæ Christianæ Alexandrinæ Magister
l. II. c. 8. vir gravissimus, magno animo, & vita

Sozom. I. puritate insignis, ex cujus actionibus pie
c. 15. tas, & sapientia elucebat. Is Arium ve-

v. Pagi. an. niam deprecantem suscepit, ad suam
311. n. 19. communionem admisit, officio Diaconi

Theod. I. defungi passus est, & tandem ad Presby-
hist. c. 1. teratum evexit. S. Achilles non ultra

aliquot menses Sedem Alexandrinam te-
nuit, quo defuncto anno ferme 313. ele-

ctus est Alexander, vir irreprehensibilis
Doctrina Apostolorum æmulus, facun-

Epiph. hæc. dus, Clero, & populo charus, lenis
69. n. 2. affabilis, liberalis, & charitate in paupe-

Sozom. I. res præcipuus.
c. 15.

Arius tunc temporis non solum Pres-

byteratus honore gaudebat, sed etiam

prædicationis officium, & cujusdam Ec-

clesiæ cura ipsi erat demandata, nam plu-

res Alexandria, ubi populus Fidelis con-

veniebat, numerabantur. Tales Eccle-

siæ novem nominantur, & in unaquaque

earum Presbyter præsidebat, & SS. Scri-

pturas explicabat, ad eum prope modum,

quo istud in nostris Parochiis fit. Illa,

in qua Arius fuerat Præpositus, Baucalis

dicebatur. Sed Episcopatum sperave-

rat, & Alexandrum sibi fuisse prælatum

impatientissime ferebat; cum in mori-

bus ejus nihil esset, quod reprehenderet,

Doctri-

Theod. I.
hist. 2.

Doctrinam ejus calumniandi ansam quæ Sæculum IV. rebat, quæ, ut optabat, oblata est. Dum A. C. 321. Alexander in Coetu Presbyterorum, & aliorum Clericorum de Sancta Trinitate differit, in Trinitate unitatem esse affirmat; Arius hac ratione hæresin Sabellii induci contendit, & disputationis fervore abreptus in alterum extremum incidit, dicens: *Si Pater genuit Filium, qui genitus est, habet suæ existentiae initium, ex quo sequitur, fuisse tempus, in quo Filius non erat, & esse ex nihilo productum.* Addebat, Dei Filium esse opus ejus, & creaturam, libero suo arbitrio virtutis, & vitii capacem, & plura alia, quæ ex malo principio sequebantur. Nova erat hæc Doctrina, & hæctenus inaudita; econtra S. Alexander cum tota Ecclesia docebat, Filium Dei esse cum Deo ejusdem Dignitatis, & substantiæ.

Primo quidem Arius venenum in colloquiis privatis sparsit, ita ut malum aliquamdiu lateret; ubi vero audiri se vidit, & magno Sectatorum numero defendi, publice suam opinionem docere cepit. Presbyteri alii, qui Ecclesias Alexandriae regebant, non minora sibi, quam Ario licere rati, diversa docebant, quorum nulli Sectatores defuere; ex his notissimi sunt Colluthus, Carponas, & Sarmatus, sed duo ultimi Ario se junxerunt, qui copiosam turbam Virginum, Diaconos

Sæculum IV. nos duodecim, septem Presbyteros, imo
A. C. 312. & Episcopos non nullos in suam senten-

Epiph. hæc. tiam traxit. Ingenium ei Natura dede-

69. n. 3. & rat, ad seducendos alios factum; ætas

Petav. p. jam senilis, virtutis, & zeli ingens spe-

284. cies erat, habitus externus ad modestiam

compositus, altitudo corporis supra vul-

garem, vultus severus, & quasi pœniten-

tia operibus maceratus, vestitus rigidus

nempe tunica sine manicis, & palliolum

arctum, ab habitu monastico non abhor-

rens. Alloquium ejus mansuetum, non

injucundum, aptum ad persuadendum,

erat etiam Arius in Dialectica, & scien-

tiis profanis haud peregrinus; eum S.

Alexander initio paternis exhortationi-

bus ad saniora reducere conabatur, tan-

ta patientia, ut ea multis nimia videre-

tur; inde enim Colluthus causam præte-

xuit, conventus agendi, & ordinandi

Presbyteros, quasi potestatem Episcopa-

Athan. Ap. lem habens, dicebatque, hac sibi opus

p. 732. esse auctoritate, sine qua Ario resistere

non valeret. Fertur etiam hæresin schis-

Aug. hæc. mati junxisse, docens, Deum non esse

65. auctorem malorum, quibus genus huma-

num affligitur, quasi vero hæc mala ad

Dei Justitiam relata non essent bona. At

Colluthi secta ætatem non tulit.

Arii hæresi latius serpente, S. Alexan-

der Clerum suum convocat, facta Ario

libertate suam opinionem propugnandi.

Duo-

Duobus habitis colloquiis, nihil actum, quod ad concordiam reducendam faceret, tandem S. Episcopus videns hunc errorem Alexandria in alias urbes dimanare Concilium congregavit, in quo unanimiter Presbyter Arius, Diaconi Achillus, Euzoius, Aithales, Lucius, Sarmatus, Julius, Menas, alter Arius, & Hellaadius, nempe Diaconi novem, excommunicati sunt. Hoc factum circa annum 320. Scripsit epistolam Synodalem ad omnes Episcopos, Doctrinæ Apostolicæ Defensores, atque inter alios ad Philogonum Antiochenum, Eustathium Bereensem, ad Episcopum Byzantinum, seu is fuerit Metrophanes, adhuc in vivis, seu Alexander. Epistolam Alexandri Alexandrini ad Byzantinum habemus, in qua super hac materia loquitur in hunc modum:

Sæculum IV.
A. C. 321.

Ruf. I. c. I.
Soz. I. c. 15.

Ath. or. I.
in Ar. p.

305.

Theod. I. I.
c. 3.

§. XXIX.

S. Alexandri Epistola prima.

Arius, & Achillas nuper in Ecclesiæ ruinam conjurarunt. Quotidie diu, nocteque concurrunt, calumniis calumnias contra Jesum Christum, & me adjiciunt. Sanctam Doctrinam Apostolicam reprobant, Salvatoris nostri Divinitatem negant, Judæis nihilo meliores. Nullam diem sine seditionibus, & persecutionibus transigimus. Mulieres pervicaces

G 3

ces